

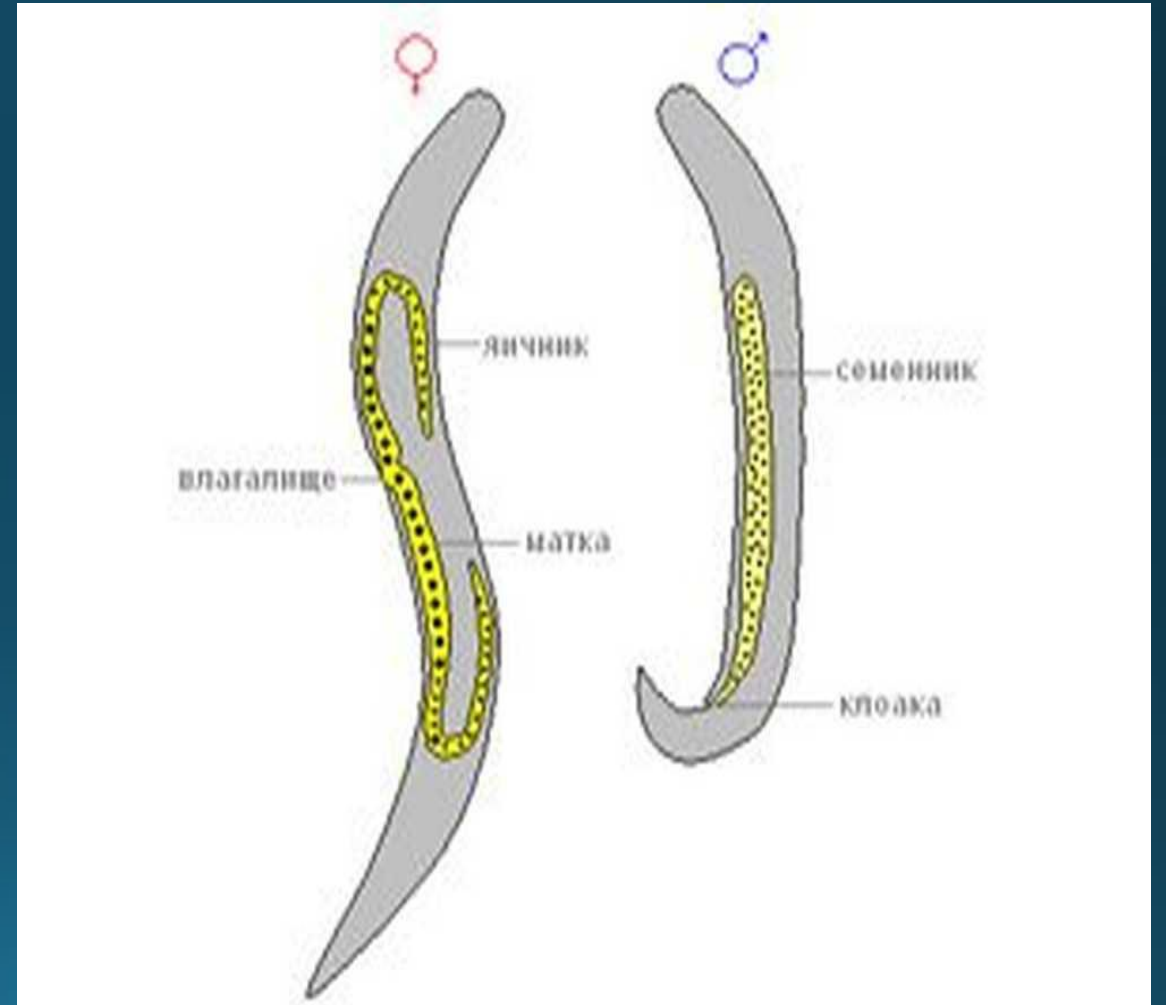
Аскаридоз

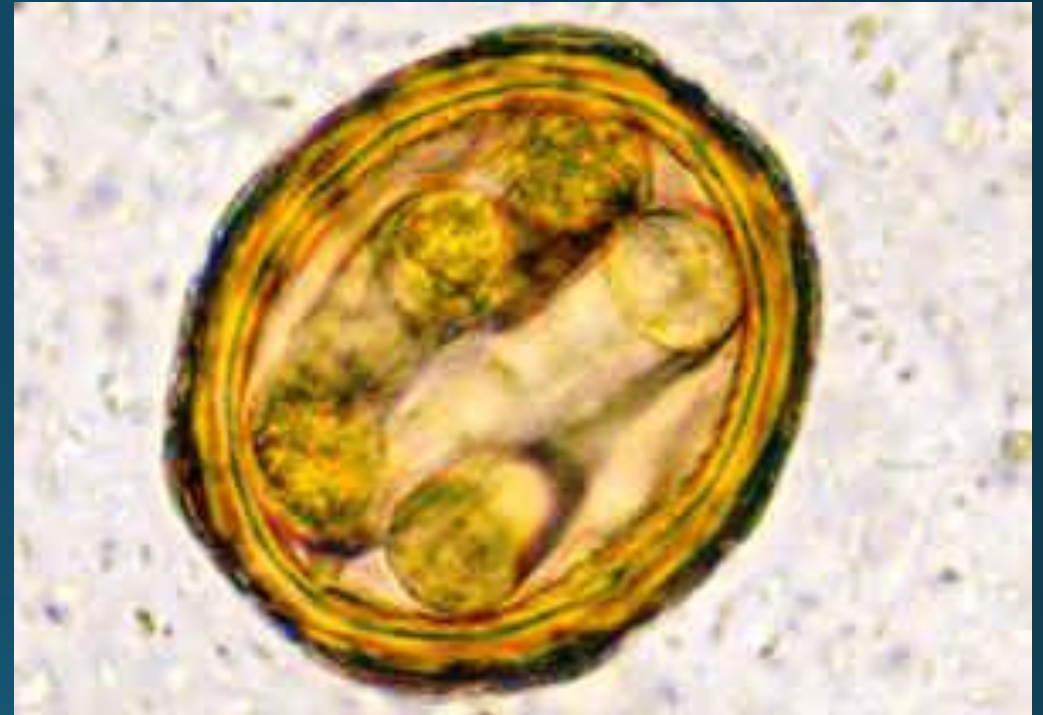
Аскарида людська

Морфологічні особливості

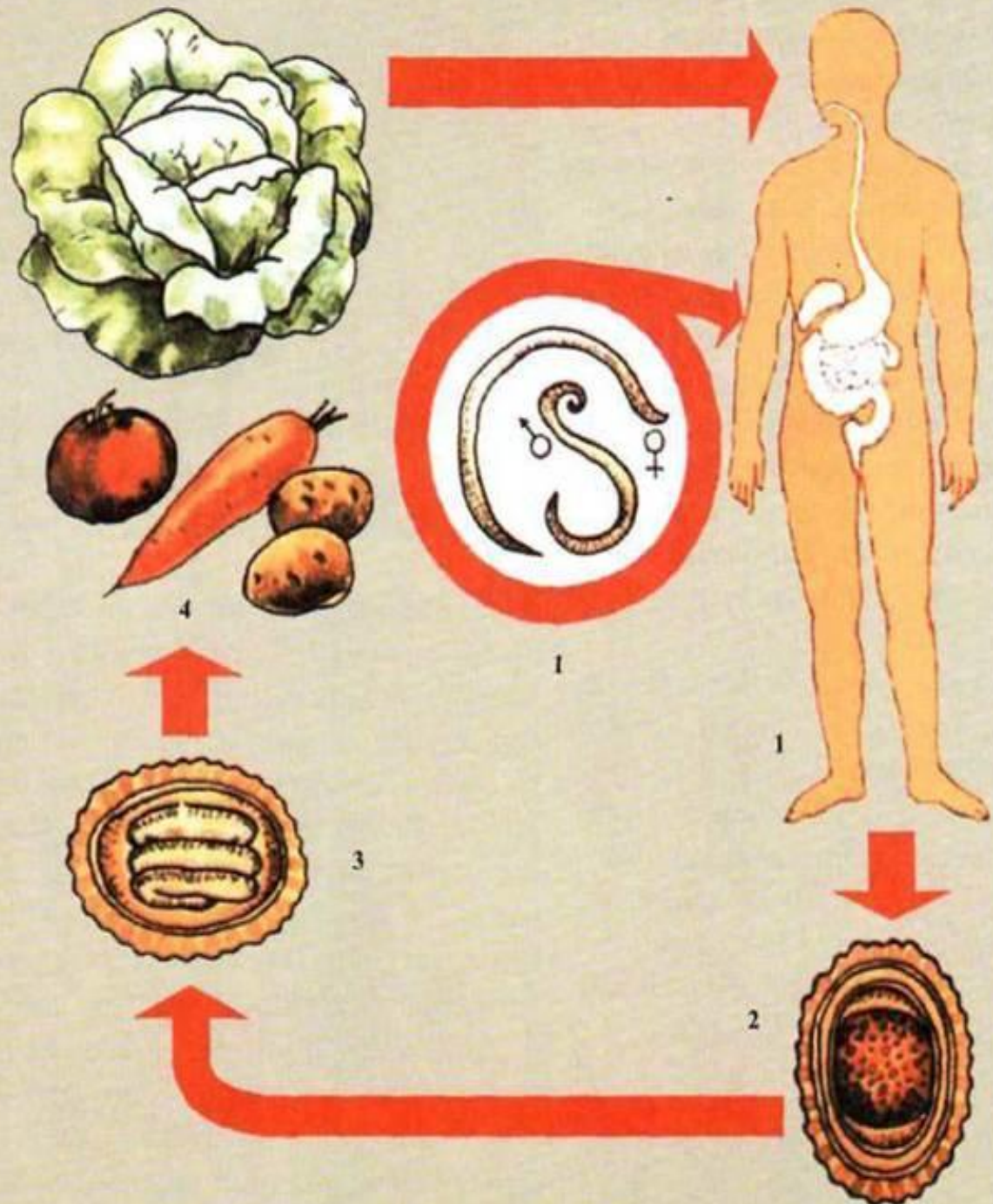
Тіло веретеноподібне, загострене з обох боків, блідувато-рожевого кольору. Самка завдовжки 20-40 см, самець – 15-25 см. Тіло вкриває кутикула, під нею розміщена гіподерма, під якою мускулатура у вигляді чотирьох повздовжніх стрічок. У самця задній кінець тіла закручений на черевний бік.

Яйця аскариди округлої чи овальної форми, оточені трьома оболонками – волокнистою, глянцевою і горбкуватою зовнішньою, яка набуває бурого кольору від дії жовчних пігментів.

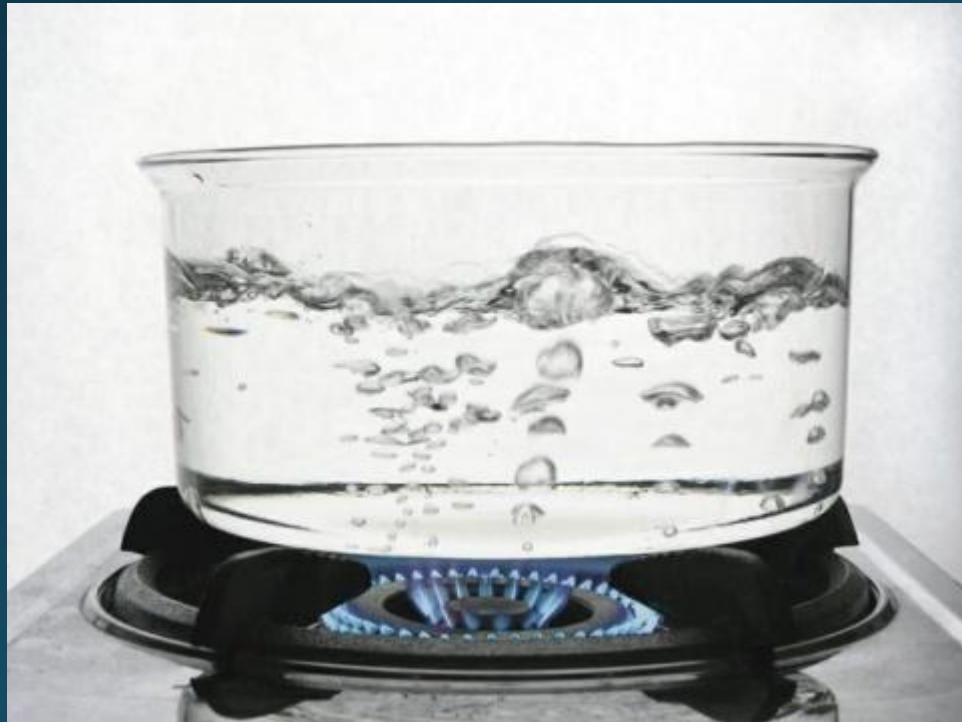

Впродовж доби аскарида відкладає 100-240 тис. яєць. Середні розміри яєць 50-70 x 40-5 мкмю

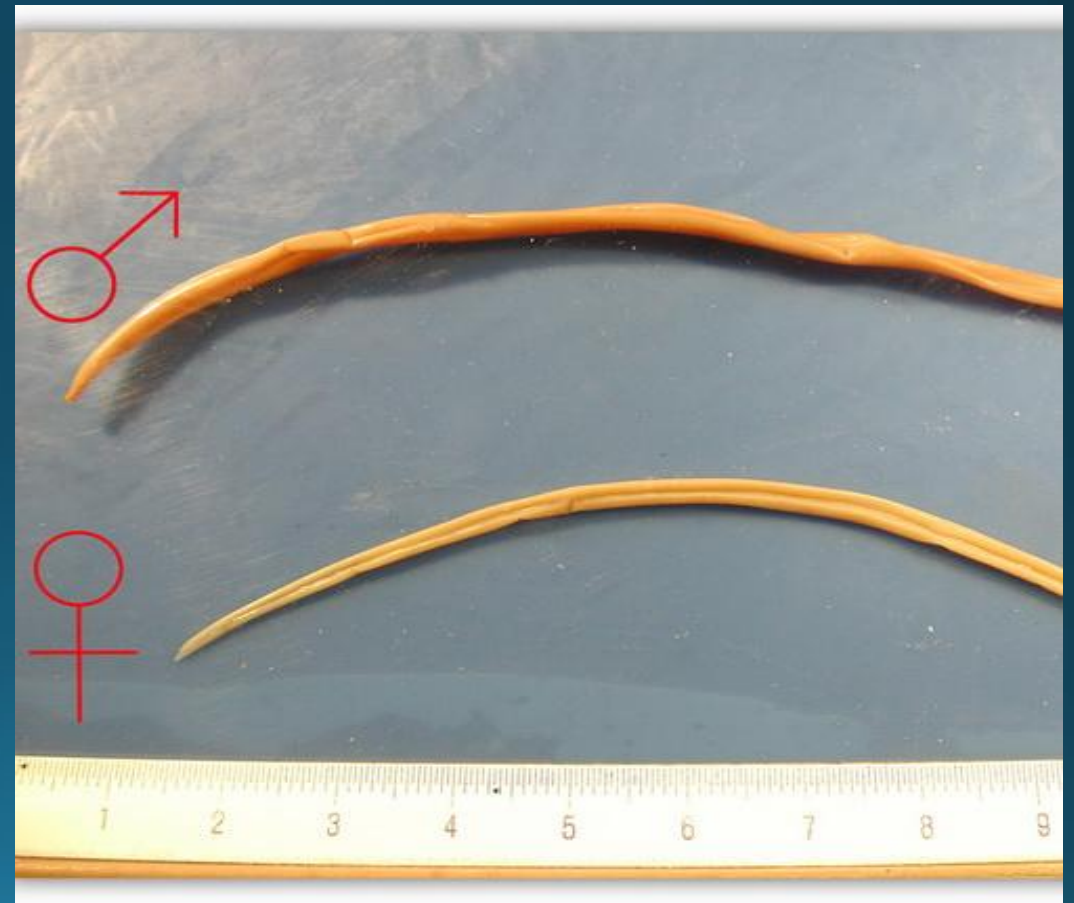
Аскарида людська – геогельмінт. Запліднена самка відкладає яйця в тонкій кишці. З фекаліями хазяїна вони потрапляють у навколишнє середовище. Яйця потрапляють в організм людини з брудними руками. У кишках з яйця виходить личинка і починається її міграція. Крізь стінку кишки вона потрапляє у кров і через печінку у праву половину серця, з неї у легені. Потім проходить через дихальні шляхи і зі слиною знову потрапляє у тонкий відділ кишечника. Тривалість міграції 14-15 діб.

За присутності кисню і оптимальних умов (температура 20-25°C) яйця розвиваються за 20-21 добу. Цей термін коливається в залежності від температури і вологості. За температури менше 12 °C яйця не розвиваються.

Яйця можуть зберігати життєздатність до 6 років і більше. Висока температура (+60°C) убиває личинки упродовж 1-2 хв, а +70°C – за кілька секунд

Аскаридоз – гельмінтоз, що проходить з характерними алергічними симптомами і порушеннями з боку органів травлення.

Механізм передачі аскарид - фекально – оральний.

Основні чинники передачі

Грунт

Овочі

Вода

Клініка

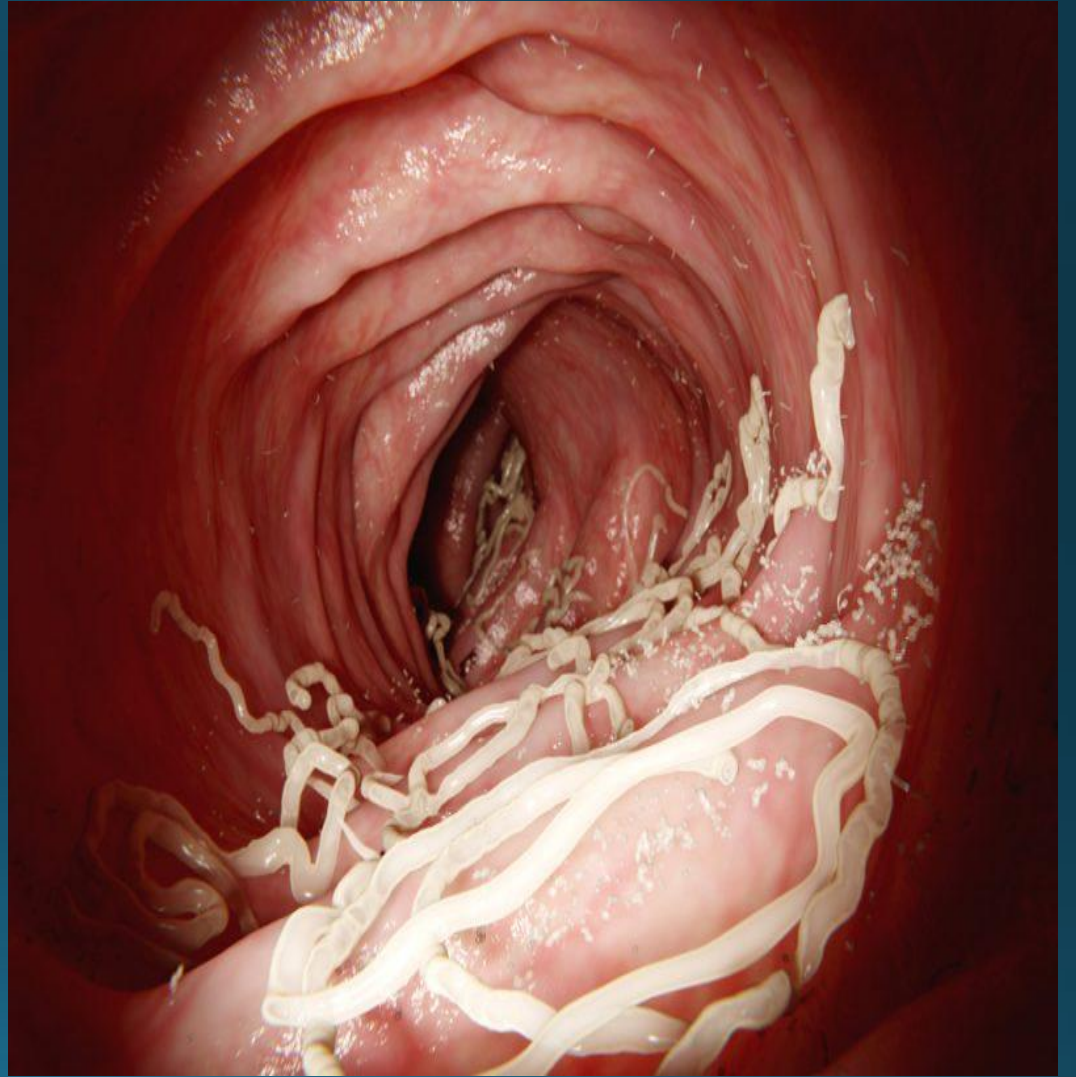
Рання (міграційна) фаза супроводжується швидкою втомою, сухим або з виділення мокротиння кашлем, температура субфебрильна, зрідка 38 градусів. Характерне явище задухи, болі в грудях, сухі і вологі хрипи. На шкірі висипка, кропивниця. Різка гепатоспленомегалія. У крові – еозинофілія.

У пізню (кишкову) фазу спостерігається нудота, зрідка блювання, втрата апетиту, болі в животі, закрепи або проноси, запаморочення, головний біль. У дітей затримується психомоторний розвиток, знижується інтелект, можливі менінгеальні симптоми. При аскаридозі можливі ускладнення і непрохідність кишечника, панкреатит, заповзання аскарид по стравоходу в глотку, а потім у дихальні шляхи і виникнення асфіксії.

Діагностика

Залежить від фази паразитування в тілі людини:

- Харкотиння – в ранній міграційній фазі
- Випорожнення – у кишковій стадії

Провідним методом є – копрологічний аналіз: метод нативного мазка або метод Фюллеборна.

Яйця відсутні тільки в тому випадку, якщо у кишечнику знаходяться тільки самці або ще статеві не зрілі аскариди. Через 2 тижні після лікування проводять контрольний аналіз випорожнень.

Профілактика

Боротьба з аскаридозом передбачає проведення комплексу санітарно-гігієнічних та лікувально профілактичних заходів.

Останні полягають у масовому обстеженні населення на гельмінти і проведення дегельмінтизації. Особиста профілактика полягає в наступному: овочі та фрукти, що вживають в їжу в сирому вигляді, ретельно миють і ошпарюють окропом. Удобрювання городів допускається тільки після їх компостування (спосіб знезаражування).

Оздоровлення довкілля й охорона його від фекального забруднення полягають у благоустрої населених пунктів і проведенні санітарно-гігієнічних заходів. У сільській місцевості доцільно будувати малогабаритні очисні споруди, що забезпечують очищення стічних вод від гельмінтів на 87-98%. Прискорити знешкодження фекалій у щільно закритих вигрібних ямах вбиралень можна шляхом заливання їх 25% аміачною водою, розведеною у 4 рази, у співвідношенні 1:1 до об'єму фекалій. Це слід робити не рідше 1 разу на рік.

Велике значення мають гігієнічне виховання населення і дотримання правил особистої гігієни.